

143/2011. (XII. 23.) VM rendelet

a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás igénybevételi feltételeiről

A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés *f*) pontjában kapott felhatalmazás alapján az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § *a*) és *b*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

1. *elemi káresemény okozta mezőgazdasági árvízkárr*: a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk tv.) 2. § 18. pontja szerinti mezőgazdasági árvízkárr, amennyiben azt ugyanezen törvény 2. § 7. pont szerinti – a belvízkárr kivételével – az elemi károk valamelyike okozta;

2. *homokverés*: vihar következtében megvalósuló természeti esemény, amelynek eredményeképpen a kockázatviselés helyén a levegő által szállított szemcsék vagy részecskék a szántóföldi növények állományában mechanikai sérüléseket okoznak;

3. *homokverés kárr*: a kockázatviselés helyén termesztett növényekben a homokverés miatt bekövetkezett olyan káresemény, amely a növénykultúra legalább 30%-os mértékű kipusztulását okozza;

4. *kárakta*: a biztosító belső szabályzatában előírt, a szolgáltatás összegének megállapításához szükséges iratokat tartalmazó nyilvántartás;

5. *mezőgazdasági káresemény*: az Mkk tv. 2. § 21. pontja szerinti káresemények;

6. *tűz*: természeti esemény, így többek között villámcsapás, szárazság, öngyulladás által kiváltott, anyagi változásokkal együtt járó oxidációs folyamat, amely a gyulladási hőmérséklet hatására alakul ki öntáplálóan és terjedőképesen hő-, láng-, fény- és füstthatás kíséretében;

7. *tűzkárr*: a kockázatviselés helyén termesztett növényekben a tűz miatt bekövetkezett olyan káresemény, amely természeti jelenség következtében (pl. villámcsapás) a növénykultúra legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenését okozza.

Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás

2. § Az Mkk tv. 2. § 23. pontja szerinti mezőgazdasági termelő (a továbbiakban: mezőgazdasági termelő) az Mkk tv. 2. § 11. pontja szerinti használatban lévő termőföldje vonatkozásában megkötött, az Mkk tv-ben és az e rendeletben foglalt feltételeknek megfelelő

a) a 4. § szerinti csomagbiztosítás keretében kötött „A” típusú,

b) az 5. § szerinti „B” típusú,

c) a 6. § szerinti „C” típusú

mezőgazdasági biztosítási szerződés díjához támogatást vehet igénybe.

A díjtámogatásban részesíthető mezőgazdasági biztosítási szerződés általános feltételei

3. § (1) Mezőgazdasági biztosítás díjához támogatás csak olyan mezőgazdasági biztosítási szerződéshez vehető igénybe

a) amely tartalmazza

aa) a biztosított nevét, lakcímét, székhelyét, a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: eljárási tv.) szerinti regisztrációs számát,

ab) a kockázatviselés helyét,

ac) a mezőgazdasági káreseményeket, az elemi káresemény okozta mezőgazdasági árvízkárt, a homokverés kárt és a tűzkárt (a továbbiakban együtt: biztosítási esemény),

ad) a biztosítási szerződéssel fedezett gazdasági veszteségeket,

ae) az egyes kárnemek vonatkozásában az általános biztosítási feltételeket,

af) a biztosítás adó nélkül számított (nettó) díját,

ag) azon szerződési kitéfelt, amely szerint a kár mértéke az Mkk tv., valamint e rendelet alapján kerül megállapításra,

ah) a biztosítás 4–6. §-ban meghatározott típusára való hivatkozást,

ai) a biztosító arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által közleményben megjelentetett nyomtatvány szerinti díjfizetési igazolást állít ki,

aj) a mezőgazdasági termelő nyilatkozatát a megelőző három évben vagy a megelőző ötéves időszak legmagasabb és legalacsonyabb értékeinek kizárásával képzett hároméves termésátlagáról;

b) amely a szerződésen egyértelműen feltüntetett, legfeljebb egy éves időszak termelésére vonatkozik a naptári év megjelölésével;

c) amelyben az „A”, „B” és „C” típusú mezőgazdasági biztosítás keretébe tartozó feltételek mind egymástól, mind pedig más kockázatoktól elkülönítve kerülnek megállapításra;

d) amelyben a biztosító vállalja, hogy az „A”, „B” és „C” típusú biztosítások díja a számlán vagy annak mellékletén (számlarészletező) elkülönítésre kerül;

e) amelyben a biztosítási szerződéssel lefedett terület vonatkozásában a kárküsöb

ea) egyetlen biztosítás típus esetében sem alacsonyabb a károsodott területre eső biztosítási összeg 30%-nál,

eb) az elemi káresemény okozta mezőgazdasági árvízkar, a téli fagykar és a felhőszakadaskár kockázatoknál a károsodott növénytábla biztosítási összegének 50%-a,

ec) aszálykar és tavaszi fagykar kockázatok esetében pedig üzemenként és növénykultúránként nem haladja meg az 50%-ot;

f) amely szövegszerűen tartalmazza, hogy a biztosító a szerződéskötés során annak tudatában jár el, hogy az ügyfél a szerződés tárgyát képező mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatást kíván igénybe venni;

g) amely rögzíti, hogy a szerződés hatálya alá tartozó biztosítási esemény bekövetkezte esetén a biztosító káraktát készít, amely tartalmazza:

ga) a biztosított nevét, lakcímét, székhelyét, regisztrációs számát,

gb) a károsodott növénykultúra nevét,

gc) a károsodott kultúra üzemi szintű területének nagyságát,

gd) a károsodott kultúra biztosítási értékét hektáronként,

ge) a kárt vagy károkat okozó kárnemet vagy kárnemeket,

gf) a hozamcsökkenés becsült mértékét és forintosított értékét,

gg) a biztosítási esemény Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (a továbbiakban: MePAR) szerinti helyét (MePAR azonosító),

gh) a károsodott terület nagyságát, és

gi) a kifizetett kártérítés összegét;

h) amely kizárólag a megelőző három évben vagy a megelőző ötéves időszak legmagasabb és a legalacsonyabb értékeinek kizárásával képzett hároméves átlagában a mezőgazdasági termelő szokásos éves termésének több mint 30%-át elpusztító jégesőkar, aszálykar, az elemi káresemény okozta mezőgazdasági árvízkar, viharkar, tavaszi fagykar, téli fagykar, felhőszakadás-kar, tűzkar, illetve homokveréskar miatti gazdasági veszteségeket fedezi;

i) amely szerint a biztosító csak abban az esetben fizet kártérítést, ha a biztosítási eseményt kiváltó időjárási jelenség bekövetkeztét

ia) tűz esetén a tüzeset keletkezésének helye szerint illetékes hatóság igazolja,

ib) elemi káresemény okozta mezőgazdasági árvízkar, homokverés kar és mezőgazdasági káresemény vonatkozásában pedig az Országos Meteorológiai Szolgálat a rendelkezésére álló

adatok alapján, az Mkk tv. 14. § (4) bekezdése szerint, vagy külön eljárásban igazolja, indokolt esetben a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, valamint a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal bevonásával;

j) amely megfelel a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 73/2009/EK tanácsi rendelet III. címében előírt egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. október 29-i 1120/2009/EK bizottsági rendelet 47. cikkében foglalt követelményeknek;

k) amely tartalmazza a mezőgazdasági termelő hozzájárulását, amely alapján a biztosító a biztosított terület azonosítására vonatkozó adatokat átadhatja az MVH részére; és

l) amely alapján a biztosító a tényleges veszteséget meghaladó kártérítést nem fizet.

(2) Amennyiben a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági biztosítási szerződés megkötésekor nem rendelkezik az eljárási törvény szerinti regisztrációs számmal, úgy a mezőgazdasági termelő a regisztrációs szám megállapítása iránt benyújtott kérelmének elbírálásáról szóló döntés kézhezvételét követően köteles kezdeményezni a vele szerződő biztosítónál a mezőgazdasági biztosítási szerződés regisztrációs számmal történő kiegészítését.

(3) Amennyiben a biztosító a mezőgazdasági biztosítási szerződés alapján az (1) bekezdés *h)* pontjában rögzített határértéknél kisebb mértékű biztosítási események vagy az ugyanezen pontban felsorolt biztosítási eseményeken kívül más események után is fizet kártérítést, úgy támogatás kizárólag a mezőgazdasági biztosítási szerződés és az ennek alapján kiállított díjfizetési számla egyértelműen elkülönült, (1) bekezdésnek megfelelő feltételeket tartalmazó része után vehető igénybe.

(4) Az (1) bekezdés *h)* pontjában hivatkozott hozamcsökkenést a biztosító saját helyszíni ellenőrzése és nyilvántartása alapján, biztosítói terméstartók hiányában a mezőgazdasági termelő által átadott adatok, tények felhasználásával vagy más, a mezőgazdasági biztosítási szerződésben rögzített módon kell megállapítani.

(5) A támogatási kérelmet el kell utasítani, amennyiben ugyanarra a növénykultúrára több biztosítóval kötött mezőgazdasági biztosítási szerződés alapján igényelnek támogatást.

(6) Az (1) bekezdés szerinti mezőgazdasági biztosítási szerződés díjához csak abban a naptári évben igényelhető támogatás, amely naptári év termelésére a szerződés vonatkozik.

(7) Amennyiben a mezőgazdasági termelő nem rendelkezik az (1) bekezdés *aj)* pontjában meghatározott adatokkal, úgy a megelőző három évben vagy a megelőző ötéves időszak legmagasabb és legalacsonyabb értékeinek kizárásával képzett hároméves megyei termésátlagot kell figyelembe venni.

Az „A” típusú mezőgazdasági biztosítás díjának támogatása

4. § (1) Az „A” típusú mezőgazdasági biztosítás keretében az alábbi növényi kultúrákra köthető mezőgazdasági biztosítási szerződés:

- a) őszi búza,
- b) tavaszi búza,
- c) őszi árpa,
- d) tavaszi árpa,
- e) őszi káposztarepce,
- f) triticale,
- g) rozs,
- h) ipari napraforgó,
- i) takarmánykukorica,
- j) borszőlő,
- k) alma.

(2) Az „A” típusú mezőgazdasági biztosítás keretében a biztosított növényi kultúrához a következő kárnemek mindegyikére együttesen kötendő mezőgazdasági biztosítás:

- a) jégesőkár,
- c) aszálykár,
- d) elemi kár okozta mezőgazdasági árvíz kár,
- e) téli fagykár,
- f) tavaszi fagykár,
- g) felhőszakadás kár,
- h) viharkár,
- i) tűzkár.

(3) A biztosító a mezőgazdasági biztosítási szerződésben rögzített kárnemek által okozott biztosítási események bekövetkeztét és az (1) bekezdésben felsorolt valamely érintett növényi kultúra károsodását a káraktával igazolja.

A „B” típusú mezőgazdasági biztosítás díjának támogatása

5. § (1) A „B” típusú mezőgazdasági biztosítás keretében az alábbi növényi kultúrákra köthető mezőgazdasági biztosítási szerződés:

1. csemegeszőlő,
2. zab,
3. szója,
4. lencse,
5. borsó,
6. lóbab,
7. csemegekukorica,
8. cukorrépa,
9. zöldborsó,
10. zöldbab,
11. uborka,
12. sárgadinnye,
13. görögdinnye,
14. paprika,
15. fűszerpaprika,
16. paradicsom,
17. káposzta,
18. kelkáposzta,
19. karfiol,
20. brokkoli,
21. sárgarépa,
22. sütőtök,
23. spárga,
24. mák,

- 25. szárazbab,
- 26. burgonya,
- 27. vöröshagyma,
- 28. őszibarack,
- 29. kajszi,
- 30. körte,
- 31. szilva,
- 32. meggy,
- 33. cseresznye,
- 34. málna,
- 35. ribizli,
- 36. köszméte,
- 37. szamóca,
- 38. dió.

(2) A „B” típusú mezőgazdasági biztosítás keretében a következő kárnemekre köthető mezőgazdasági biztosítás:

- a) jégesőkár,
- b) téli fagykár,
- c) viharkár, beleértve a homokveréskárt is,
- d) tűzkár.

(3) A biztosító a mezőgazdasági biztosítási szerződésben rögzített kárnemek által okozott biztosítási események bekövetkeztét és az (1) bekezdésben felsorolt valamely érintett növényi kultúra károsodását a káraktával igazolja.

A „C” típusú mezőgazdasági biztosítás díjának támogatása

6. § (1) A „C” típusú mezőgazdasági biztosítás a 4–5. §-ban nem szereplő biztosítási konstrukciókat tartalmazza.

(2) A „C” típusú mezőgazdasági biztosítás keretében az (1) bekezdés figyelembevételével bármely növényi kultúrára köthető biztosítás.

(3) A „C” típusú mezőgazdasági biztosítás keretében az (1) bekezdés figyelembevételével a következő kárnemekre köthető mezőgazdasági biztosítás:

- a) jégesőkár,
- b) aszálykár,
- c) árvízkar,
- d) téli fagykár,
- e) tavaszi fagykár,
- f) felhőszakadás kár,
- g) viharkár,
- h) tűzkár.

(4) A biztosító a mezőgazdasági biztosítási szerződésben rögzített kárnemek által okozott biztosítási események bekövetkeztét és az érintett növénykultúra károsodását káraktával igazolja.

A támogatási kérelem benyújtása, elbírálása, a támogatás kifizetése

7. § (1) A mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági biztosítási díjtámogatást az egységes kérelmében igényli, és egyidejűleg nyilatkozik arról, hogy

- a) a 3. §-ban foglaltak szerinti mezőgazdasági biztosítási szerződést kíván kötni,
- b) tudatában van a támogatás igénybevételének feltételeivel, valamint
- c) hozzájárul ahhoz, hogy az egységes kérelmében a használatában lévő terület vonatkozásában feltüntetett adatokat az MVH továbbítsa a vele szerződő biztosítónak.

(2) A 73/2009/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés, a moduláció és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer tekintetében, az említett rendeletben létrehozott, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, valamint az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés tekintetében, a borágazatban meghatározott támogatási rendszer keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. november 30-i 1122/2009/EK bizottsági rendelet 18. cikkében foglaltakra figyelemmel a mezőgazdasági termelőnek a megkötött mezőgazdasági biztosítási szerződés másolatát, valamint az ahhoz kapcsolódó biztosítási kötvény sorszámáról szóló nyilatkozatát legkésőbb a tárgyév július 30-áig, a biztosítási díj megfizetéséről szóló, MVH közleményben rendszeresített nyomtatvány szerinti igazolást pedig november 15-éig kell benyújtania az MVH részére. Ezen határidők jogvesztők, amelyeket követően módosításra nincs lehetőség.

(3) Amennyiben a 3. § szerinti mezőgazdasági biztosítási szerződésben a szerződő fél nem a mezőgazdasági termelő, úgy a mezőgazdasági biztosítási szerződés után e rendelet szerinti támogatás csak abban az esetben vehető igénybe, ha a biztosított mezőgazdasági termelő az MVH által közleményben rendszeresített nyomtatványon meghatalmazza a szerződő felet az általa kiválasztott biztosítási konstrukció megkötésére, ezt a meghatalmazást tárgyév július 30-áig megküldi az MVH részére, és

a) közvetlenül a biztosítónak fizeti meg a biztosítási díjat, vagy

b) a szerződő félnek fizeti meg a biztosítási díjat, és a szerződő fél a biztosítási díj megfizetését az MVH által közleményben rendszeresített nyomtatványon igazolja.

(4) A (2) bekezdésben, illetve a (3) bekezdésben meghatározott dokumentumokat a biztosított mezőgazdasági termelő és a biztosító között létrejött megállapodás alapján a biztosító, a biztosított mezőgazdasági termelő és a szerződő fél között létrejött megállapodás esetén pedig a szerződő fél is benyújthatja az MVH részére.

(5) A mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás iránti kérelmet az (1)–(3) bekezdésben meghatározott dokumentumok alapján – figyelemmel az Mkk tv. 16. § (4) bekezdésére – az MVH bírálja el.

(6) A mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás kifizetésére a közvetlen támogatások igénylésére és kifizetésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A támogatás forrása, mértéke

8. § A támogatás forrása

a) a központi költségvetésben a tárgyévben XII. Vidékfejlesztési Minisztérium fejezetben Folyó kiadások és jövedelemtámogatások előirányzaton meghatározott összeg, valamint

b) a 73/2009/EK tanácsi rendelet 69. cikke alapján elkülönített összeg.

9. § (1) A 4–6. §-ban meghatározott mezőgazdasági biztosítások díjához a nettó biztosítási díj legfeljebb 65%-ának megfelelő mértékű támogatás vehető igénybe. A rendelkezésre álló keret kimerülése esetén a támogatási intenzitás arányosan csökken minden igénylő esetében.

(2) A rendelkezésre álló pénzügyi források felosztása a következő sorrendben, az (1) bekezdés szerinti mértékig történik:

a) „A” típusú mezőgazdasági biztosítási szerződések,

b) „B” típusú mezőgazdasági biztosítási szerződések,

c) „C” típusú mezőgazdasági biztosítási szerződések.

(3) A (2) bekezdésben foglalt mezőgazdasági biztosítási szerződésekhez 2012-ben legfeljebb 9,33 millió eurónak, 2013-ban legfeljebb 10,67 millió eurónak megfelelő forintösszeg használható fel.

Előzetes jóváhagyás

10. § (1) Az Mkk tv. 16. § (2) bekezdése szerinti jóváhagyás megadását az „A” típusú mezőgazdasági biztosítási szerződések esetében tárgyév május 1-jéig lehet kérelmezni.

(2) Amennyiben a szerződéses feltételek megfelelnek az Mkk tv.-ben, valamint a 3–4. §-ban foglaltaknak, úgy arról a miniszter – tárgyév május 31-ig – közleményt ad ki, amely közlemény az Mkk tv. 16. § (2) bekezdésében meghatározott miniszteri jóváhagyásnak minősül.

(3) Az MVH a (2) bekezdés szerinti miniszteri jóváhagyással rendelkező szerződések Mkk tv.-nyel, továbbá a jelen rendelettel való összhangját, a kötelező tartalmi elemek, valamint a 4. § szerinti feltételek teljesítése tekintetében nem vizsgálja.

Adatszolgáltatási kötelezettség

11. § (1) A biztosító az Mkk tv. 17. §-a szerinti adatszolgáltatási kötelezettségét teljesítve az egyes, mezőgazdasági biztosítási díjtámogatást igénybe vevő mezőgazdasági termelőkről elektronikus úton – az MVH-val kötött együttműködési megállapodásban foglaltak szerint – az alábbi adatokat szolgáltatja az MVH részére:

a) a biztosított neve, lakcíme, székhelye, regisztrációs száma,

b) a biztosított növények neve, területe, hozama, adó- és járulékmentes egységára,

c) a *b)* pont szerinti növényekhez tartozó éves díjelőírás.

(2) Az (1) bekezdésben nem szereplő adatok átadása az MVH és a biztosító együttműködési megállapodásában rögzítettek szerint történik.

(3) Az Mkk tv. alkalmazásában a gazdasági elemzésekkel foglalkozó intézmény az Agrárgazdasági Kutató Intézet.

Ellenőrzések, jogkövetkezmények

12. § (1) A díjtámogatás ellenőrzését az 1122/2009/EK bizottsági rendelet 29., 46 és 50–54 cikkeire is figyelemmel kell elvégezni.

(2) A jogkövetkezmények vonatkozásában az 1122/2009/EK bizottsági rendelet 69. cikkében foglaltakat és a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályokat együttesen kell alkalmazni.

Záró rendelkezések

13. § Ez a rendelet

a) a közös agrárpolitika keretébe tartozó mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint a

1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelet 68–70. cikke,

b) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 73/2009/EK tanácsi rendelet III. címében előírt egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2009. október 29-i 1120/2009/EK bizottsági rendelet,

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket tartalmaz.

14. § Ez a rendelet 2012. január 1-jén lép hatályba.